

Aktuali redakcija nuo 2019 m. gegužės 31 d.

TEISĖJŲ TARYBA

NUTARIMAS

DĖL PAVYZDINIO PAGRINDINIŲ TEISMŲ PASTATŲ IR PATALPŲ PROJEKTAVIMO IR ĮRENGIMO REIKALAVIMŲ APRAŠO PATVIRTINIMO

2015 m. sausio 30 d. Nr. 13P-16-(7.1.2)

Vilnius

Atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 120 straipsnio 20 punktą ir siekdama užtikrinti sprendimų dėl teismų pastatų statybos, rekonstrukcijos ir įrengimo pagrįstumą, Teisėjų taryba **n u t a r i a**:

1. Patvirtinti Pavyzdinį pagrindinių teismų pastatų ir patalpų projektavimo ir įrengimo reikalavimų aprašą (pridedama).

2. Nustatyti, kad šis aprašas taikomas projektuojant ir įrengiant naujus ar rekonstruojant esamus teismų pastatus ir patalpas.

Patvirtinta

Teisėjų tarybos 2015 m. sausio 30 d.

nutarimu Nr. 13P-16-(7.1.2)

(Teisėjų tarybos 2019 m. gegužės 31 d.
nutarimo Nr. 13P-87-(7.1.2) redakcija)

PAVYZDINIS PAGRINDINIŲ TEISMŲ PASTATŲ IR PATALPŲ PROJEKTAVIMO IR ĮRENGIMO REIKALAVIMŲ APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Pavyzdiniu pagrindinių teismų pastatų ir patalpų projektavimo ir įrengimo reikalavimų aprašu (toliau – Aprašas), siekiant sukurti saugią aplinką proceso dalyviams, visuomenei, teisėjams ir teismo darbuotojams, užtikrinti tinkamas darbo sąlygas teismo darbuotojams ir atitikti proceso reikalavimus, nustatomi reikalavimai, kurių turi būti laikomasi parenkant teismų pastatų statybos vietą, juos projektuojant ir įrengiant patalpas teismų pastatuose.

2. Aprašas taikomas tiek, kiek jis neprieštarauja statybą, statinio projektavimą, architektūros ir kitų pagrindinių sprendinių rengimą bei susijusias sritis reglamentuojančių teisės aktų reikalavimams.

3. Aprašo nuostatos gali būti netaikomos tuo atveju, jeigu, siekiant pastatą ir patalpas efektyviau bei ekonomiškiau suprojektuoti ir įrengti, tai būtina, atsižvelgiant į architektūrinius ir (arba) dizaino sprendinius, konkretaus teismo dydį, teisėjų ir darbuotojų skaičių.

II. TEISMO PASTATO VIETOS PARINKIMAS IR PAGRINDINIAI ARCHITEKTŪROS REIKALAVIMAI

4. Pastatas turi būti statomas visuomenei lengvai pasiekiamoje miesto dalyje.

5. Pastatas projektuojamas, statomas ir įrengiamas naudojant modernias technologijas bei metodus, kuriais siekiama sumažinti statybų trukmę ir kainą ir sukurti modernų bei technologiškai pažangų statinį.

6. Pagrindinis fasadas ir įėjimas turi vizualiai išsiskirti. Interjero ir eksterjero sprendiniai turi atspindėti teismo funkciją ir padėti interesantams orientuotis pastate.

7. Vadovaujantis galiojančiais teisės aktų reikalavimais, pastatas turi būti pritaikytas specialiuosius poreikius turintiems asmenims.

8. Pastato architektūriniai ir tūriniai (planiniai) sprendiniai turi būti ekonomiškai pagrįsti. Bendrojo ir naudingojo ploto rekomenduotinas santykis – 1,3.

9. Pastato apdaila turi būti iš ilgaamžių, lengvai prižiūrimų ir eksploatacijai Lietuvos gamtinėms sąlygoms pritaikytų medžiagų. Techniniai fasadų įrengimo sprendiniai turi būti tokie, kad nesiformuotų šiukšlių sąnašos, kad būtų įmanoma fiziškai prieiti prie visų paviršių, paprasta bei lengva nuvalyti besikaupiančias dulkes ir nešvarumus. Fasadams įrengti ir statyti naudojamos

medžiagos turi būti geros kokybės, tvirtos, turinčios pastovumo bei stabilumo savybių, taip pat reikalaujančios minimalios priežiūros.

10. Projektiniai aplinkos sprendiniai turi būti modernūs ir atitikti šiuolaikinės visuomenės poreikius. Visi sodinami augalai turi būti atsparūs ir parinkti atsižvelgiant į vietos klimato ir dirvožemio sąlygas.

11. Pastato pirmojo aukšto langai ir įėjimai turi būti įrengti užtikrinant atsparumą dideliame mechaniniam poveikiui.

12. Turi būti įrengtas fasado apšvietimas.

III. BENDRIEJI PATALPŲ PLANAVIMO PRINCIPAI

13. Teismo pastatas turi būti projektuojamas užtikrinant patalpų ergonomiškumą.

14. Pastatas turi būti suskirstytas (padalintas) į tris atskirtas funkcines dalis: tarnybines patalpas, viešąsias patalpas ir specialiosios paskirties patalpas.

15. Koridoriuose tarp funkcinių dalių turi būti įrengta perėjimo kontrolės sistema, kiekvienai funkcinei daliai įrengiami atskiri sanitariniai mazgai.

16. Tarnybinių patalpų dalyje įrengiami kabinetai teisėjams, teismo darbuotojams, raštinė, teisėjų pasitarimų kambariai, archyvas, daiktinių įrodymų saugykla, patalpos darbui su įslaptinta informacija, biblioteka, kopijavimo technikos patalpa, personalo poilsio kambariai, serverių ir komutacijos mazgo patalpa. Tarnybinių patalpų dalyje gali būti įrengiamos pagalbinės techninės patalpos: patalpos valytojams, sandėlis, kiemsargio patalpa, garažai, vandens, šilumos ir elektros apskaitos ir paskirstymo mazgai, vėdinimo įrangos ir, esant poreikiui, kitos pagalbinės techninės patalpos. Pagalbinės techninės patalpos taip pat gali būti įrengiamos ir kitose pastato funkcinėse dalyse.

17. Viešųjų patalpų dalyje įrengiamos teismo posėdžių salės, laukiamoji erdvė, proceso dalyvių pasitarimų kambariai, susipažinimo su bylomis patalpos, apsaugos postas, patalpa budėtojui, drabužių saugykla, motinos (tėvo) ir vaiko kambarys. Atsižvelgiant į planuojamą lankytojų skaičių gali būti įrengiamas informacinis centras. Taip pat gali būti įrengiamos ir kitos teismo veiklai būtinos patalpos. Viešųjų patalpų dalyje turi būti įrengiamos nuorodos į skirtingas pastato patalpas (pvz., raštinę, susipažinimo su bylomis patalpas, teismo posėdžių sales ir pan.).

18. Specialiosios paskirties patalpų dalyje, vadovaujantis teisės aktų reikalavimais, įrengiamos patalpos konvojuojamiesiems laikyti, liudytojo, kuriam taikomas anonimiškumas ar dalinis anonimiškumas, ir liudytojo, kuriam teisės aktų nustatyta tvarka taikomos apsaugos nuo nusikalstamo poveikio priemonės (toliau – įslaptintas ar saugomas liudytojas), ir nepilnamečių proceso dalyvių apklausos patalpos. Nepilnamečių proceso dalyvių apklausos patalpos gali būti įrengiamos tarnybinių patalpų dalyje.

19. Jei viename pastate veikia du ir (ar) daugiau teismų, atsižvelgiant į patalpų paskirtį ir teismų poreikius, nustatoma, kad tam tikromis patalpomis (pvz., teismo posėdžių salėmis, patalpomis konvojuojamiesiems, laukiamąja erdve ir pan.) gali bendrai naudotis keli tame pastate veikiantys teismai ir šios patalpos nėra planuojamos kiekvienam teismui atskirai.

IV. TARNYBINĖS PATALPOS. TEISĖJŲ IR TEISMO DARBUOTOJŲ KABINETAI

20. Kiekvienam teisėjui, teismo kancleriui, teismo struktūrinio padalinio vadovui, teismo atstovui ryšiams su visuomene ir teismo psichologui turi būti įrengiami atskiri kabinetai.

21. Teisėjų padėjėjams, teismo ar skyriaus pirmininko patarėjui įrengiama ne daugiau kaip po dvi darbo vietas viename kabinete, teismo posėdžių sekretoriams ir kitiems teismo darbuotojams įrengiama ne daugiau kaip po keturias darbo vietas viename kabinete.

22. Jeigu atskirų patalpų aprašyme nenumatyta kitaip, teismo pirmininko, teismo pirmininko pavaduotojų, skyrių pirmininkų darbo kabinetai įrengiami 20–25 kv. m ploto, kitų teisėjų ir teismo kanclerio – 12–15 kv. m ploto, teismo darbuotojų – 8–12 kv. m ploto. Jei kabinete įrengiamos dvi ar daugiau darbo vietos, kiekvienai iš jų numatoma ne mažiau kaip 6 kv. m kabineto ploto ir ne mažiau kaip 20 kub. m erdvės.

23. Teisėjų ir teismo darbuotojų darbo kabinetai turi būti projektuojami taip, kad būtų užtikrinamas natūralus apšvietimas, vizualinis ir akustinis privatumas. Kabinetų durys turi turėti užraktą.

24. Teismo pirmininko, teismo pirmininko pavaduotojo ir skyriaus pirmininko kabinetuose įrengiamos susitikimams skirtos erdvės.

25. Teisėjų padėjėjų ir teismo posėdžių sekretorių kabinetai paprastai įrengiami šalia teisėjų kabinetų.

26. Raštinės darbuotojų ir teismo posėdžių sekretorių kabinetai gali būti pereinami. Raštinėje turi būti numatyta erdvė, skirta byloms surišti, raštinės reikmenims ir įrangai saugoti.

27. Teismo pirmininko, teismo pirmininko pavaduotojo, skyriaus pirmininko, teismo kanclerio kabinetai apstatomi šiais baldais:

27.1. darbo stalu su pristatomu šoniniu staliuku, pritaikytu darbui kompiuteriu ir su stalčių bloku;

27.2. priestaliu su kėdėmis;

27.3. drabužių spinta;

27.4. dviem spintomis dokumentams;

27.5. komoda;

27.6. metaline spinta dokumentams;

27.7. dviem kryptimis reguliuojama, su ratukais ir porankiais vadovo kėde.

28. Teisėjų kabinetai apstatomi šiais baldais:

28.1. darbo stalu, pritaikytu darbui kompiuteriu ir su stalčių bloku;

28.2. drabužių spinta;

28.3. dviem spintomis dokumentams;

28.4. metaline spinta dokumentams;

28.5. dviem kryptimis reguliuojama, su ratukais ir porankiais vadovo kėde;

28.6. kėdėmis, 2 vnt.

29. Kitų teismo darbuotojų kabinetai apstatomi šiais baldais:

29.1. darbo stalu su stalčių bloku, pritaikytu darbui kompiuteriu;

29.2. drabužių spinta;

29.3. spinta dokumentams (vyriausiojo finansininko ir raštinės vedėjo kabinete – 2 vnt.);

29.4. metaline spinta dokumentams (skyriaus pirmininko patarėjo, skyriaus pirmininko padėjėjo, vyriausiojo finansininko ir raštinės vedėjo kabinetuose);

29.5. darbo kėde;

29.6. kėde, 1 vnt.

30. Teismo darbuotojų kabinetai, skirti keliems darbuotojams, apstatomi atsižvelgiant į Aprašo 29 punkte nurodytus reikalavimus.

V. TARNYBINĖS PATALPOS. TEISĖJŲ PASITARIMŲ KAMBARIAI

31. Teisėjų pasitarimų kambariai įrengiami šalia teismo posėdžių salių ir turi būti sudaryta galimybė iš jų tiesiogiai patekti į teismo posėdžių sales. Pasitarimų kambario plotas – 10–20 kv. m. Pasitarimų kambariuose turi būti užtikrintas akustinis ir vizualinis privatumas. Į pasitarimų kambarį montuojamos ne žemesnės kaip B garso izoliavimo klasės durys.

32. Teisme teisėjų pasitarimų kambariai paprastai įrengiami prie didžiausių posėdžių salių.

33. Prie įėjimų į teisėjų pasitarimų kambarius montuojamas automatinis teisėjų pasitarimų kambario užimtumo indikatorius.

34. Teisėjų pasitarimų kambaryje turi būti prieiga prie interneto, elektros tiekimo lizdai.

35. Teisėjų pasitarimų kambariai apstatomi šiais baldais:

35.1. stalu 3–7 žmonėms;

35.2. kėdėmis, 3–7 vnt.

VI. TARNYBINĖS PATALPOS. RAŠTINĖ

36. Raštinė – patalpa, kurioje tvarkomi dokumentai.

37. Raštinės erdvė dokumentams priimti ir išduoti nuo viešųjų patalpų erdvės atskiriama atitvara sudarant galimybę perduoti dokumentus. Taip pat turi būti sudaryta galimybė paduoti ir atsiimti dokumentus per darbo stalo aukštyje (apie 0,8 m) įrengtą langą ar vitriną, kuri turi ribotis su viešųjų patalpų erdve.

38. Raštinėje turi būti įrengta vieta (-os) kompiuterių aparatinei įrangai, skirtai dokumentams pateikti teismui ir jiems gauti elektroniniu būdu.

39. Raštinėje turi būti erdvė ekspedicijos funkcijoms užtikrinti. Šioje erdvėje turi pakakti vietos dideliame laišku skaičiui priimti, saugoti, atplėšti ir paskirstyti galutiniams adresatams.

40. Raštinė turi būti suskirstyta, atskiriant raštinės vedėjo darbo vietą (jeigu nėra numatyta atskiros darbo kabineto) ir darbo erdvę, kuri dalinėmis atitvaromis padalinama į darbo erdves.

41. Einamosioms byloms laikinai saugoti šalia raštinės įrengiama saugykla, į kurią patenkama tiesiogiai iš raštinės. Mažesniuose teismuose, kuriuose laikinai saugoma iki 12 tiesinių metrų dokumentų, raštinėje numatoma erdvė, kurioje montuojamos šiems dokumentams saugoti skirtos metalinės spintos.

42. Raštinės ekspedicijos erdvė apstatoma dideliais stalais, skirtais paštui tvarkyti, siuntų atidarymo įrangai ir popieriaus atliekoms sukrauti.

VII. TARNYBINĖS PATALPOS. ARCHYVAS

43. Teismuose turi būti įrengtos patalpos, skirtos dokumentams (byloms) saugoti. Patalpos turi būti įrengtos vadovaujantis Dokumentų saugojimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2011 m. gruodžio 28 d. įsakymu Nr. V-157 „Dėl Dokumentų saugojimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Taisyklės), nustatytais reikalavimais.

44. Dokumentams saugoti skirtos patalpos įrengiamos rūsyje arba pirmajame aukšte. Jose turi būti įrengta reikiama ir kompiuterių įrangai pritaikyta darbo vieta teismo archyvo specialistui.

45. Archyvo patalpos turi būti apsaugotos iš išorės, turi būti įrengiama įeigos kontrolės sistema.

46. Archyvo patalpos plotas nustatomas kiekvienu atskiru atveju atsižvelgiant į teismo dydį.

47. Archyvo patalpa apstatoma šiais baldais:

47.1. metalinėmis mobiliomis lentynomis;

47.2. darbo stalais;

47.3. kėdėmis.

VIII. TARNYBINĖS PATALPOS. DAIKTINIŲ ĮRODYMŲ SAUGYKLA

48. Pastate, atsižvelgiant į teismo dydį, turi būti įrengta 10–30 kv. m ploto daiktinių įrodymų saugykla.

49. Daiktinių įrodymų saugykla apstatoma metaliniais stacionariais stelažais (su galimybe keisti lentynų padėtis).

IX. TARNYBINĖS PATALPOS. PATALPA DARBUI SU ĮSLAPTINTA INFORMACIJA

50. Pastate įrengiamos dvi patalpos darbui su įslaptinta informacija: viena patalpa skirta darbui su įslaptinta informacija, kita – įslaptintai informacijai saugoti. Saugojimo patalpa turi būti įrengiama pagal Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatyme, kituose teisės aktuose bei Taisyklėse nustatytus reikalavimus. Jeigu patalpoje, skirtoje darbui su įslaptinta informacija, įrengiamos nuolatinės darbo vietos, joms taikomi ir IV skirsnio reikalavimai.

51. Patalpos darbui su įslaptinta informacija įrengiamos vadovaujantis Bendraisiais įslaptintos informacijos fizinės apsaugos reikalavimais, patvirtintais Lietuvos Respublikos paslapčių apsaugos koordinavimo komisijos 2007 m. vasario 2 d. protokolu Nr. 56-1KF.

52. Patalpose negali būti jokių tranzitinių inžinerinių sistemų magistralių.

53. Patalpoje turi būti įrengta specialiai darbui su įslaptinta informacija reikalinga informacinių technologijų infrastruktūra (specialus duomenų perdavimo tinklas).

54. Patalpa darbui su įslaptinta informacija apstatoma šiais baldais (kiekvienai planuojamai darbo vietai):

54.1. darbo stalu su stalčių bloku;

54.2. darbo kėdė.

X. TARNYBINĖS PATALPOS. BIBLIOTEKA

55. Patalpa priklausomai nuo teismo dydžio turi būti 20–40 kv. m ploto.

56. Biblioteka turi būti akustiškai atskirta nuo kitų pastato erdvių.

57. Biblioteka apstatoma šiais baldais:

57.1. darbo stalais;

57.2. kėdėmis;

57.3. knygų lentynomis.

XI. TARNYBINĖS PATALPOS. TEISĖJŲ IR TEISMO DARBUOTOJŲ POILSIO KAMBARYS

58. Teisėjų ir teismo darbuotojų poilsio kambarys – patalpa, skirta teisėjų ir visų teismo darbuotojų poilsiui pertraukų metu. Patalpa priklausomai nuo teismo dydžio turi būti 20–60 kv. m ploto.

59. Poilsio kambarys turi būti pritaikytas virtuvės įrangai montuoti, įranga gali būti montuojama erdvėje, atitvertoje nuo bendros poilsio kambario erdvės. Turi būti įrengtas vandens įvadas ir elektros tiekimo lizdai, skirti virtuvės įrangai prijungti.

60. Poilsio kambarys apstatomas šiais baldais ir įranga:

60.1. pakabinamomis ir pastatomomis (su stalviršiu maistui ruošti) spintelėmis su lentynomis ir stalčiais, skirtais maistui ruošti ir indams laikyti;

60.2. stalais;

60.3. minkštasuoliais arba kėdėmis;

60.4. šaldytuvu;

60.5. mikrobangų krosnele.

XII. TARNYBINĖS PATALPOS. KOPIJAVIMO TECHNIKOS PATALPA

61. Kiekviename teismo pastato tarnybinių patalpų aukšte įrengiama 8–12 kv. m ploto kopijavimo technikos patalpa arba skaidria atitvara atskirta erdvė.

62. Kopijavimo patalpos turi būti centrinėje aukšto dalyje arba prie patalpų, kuriose numatomas didžiausias dokumentų kopijavimo poreikis. Pertvaros akustinės savybės turi būti tokios, kad nekiltų triukšmas greta esančiose patalpose.

63. Kopijavimo patalpoje turi būti numatyta minimali erdvė, skirta kopijavimo medžiagoms laikyti.

64. Kopijavimo įrangos funkcionalumui užtikrinti turi būti įrengtas pakankamas elektros tiekimo lizdų ir ryšių jungčių skaičius.

XIII. TARNYBINĖS PATALPOS. SERVERIŲ IR KOMUTACIJOS MAZGO PATALPA

65. Serverių ir komutacijos mazgo patalpa įrengiama pastato viduryje, tarnybinėse patalpose ir šalia teismo informacinių technologijų specialisto kabineto.

66. Šioje patalpoje montuojamas vietinio kompiuterinio tinklo serveris (-iai), komutacijos mazgas (-ai), nepertraukiamo maitinimo šaltinis (-iai). Patalpos turi būti 8–10 kv. m ploto.

67. Patalpa įrengiama taip, kad atitiktų teismuose naudojamos kompiuterių aparatinės įrangos techninėje dokumentacijoje nurodytas kompiuterių aparatinės įrangos eksploatavimo sąlygas. Patalpoje negali būti vandentiekio, kanalizacijos, šildymo ar kitų sistemų, kuriomis teka skysčiai ar sprogiosios dujos. Patalpoje turi būti įrengtos vėdinimo (kondicionavimo), priešgaisrinės apsaugos sistemos, kurios atitiktų techninėje dokumentacijoje nurodytas kompiuterių aparatinės įrangos eksploatavimo sąlygas, ir oro drėgmės davikliai. Turi būti įrengtos dubliuotos oro kondicionavimo, elektros energijos tiekimo sistemos, interneto ryšio įvadai ir speciali patalpų gesinimo dujomis sistema.

XIV. TARNYBINĖS PATALPOS. NEPILNAMEČIŲ PROCESO DALYVIŲ APKLAUSOS KAMBARIAI

68. Turi būti sudaryta galimybė į nepilnamečių proceso dalyvių apklausos kambarį patekti per specialiąsias ir (ar) tarnybines patalpas.

69. Reikalavimai nepilnamečių proceso dalyvių apklausos kambariui nustatyti Nepilnamečio liudytojo ir nukentėjusiojo apklausos patalpų įrengimo Lietuvos Respublikos teismuose pagrindiniuose reikalavimuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2009 m. birželio 16 d. įsakymu Nr. 1R-190.

70. Įslaptinto ar saugomo liudytojo apklausai gali būti naudojamos nepilnamečių proceso dalyvių apklausos kambariu.

XV. TARNYBINĖS PATALPOS. PAGALBINĖS TECHNINĖS PATALPOS

71. Priklausomai nuo teismo dydžio įrengiama 8–20 kv. m ploto inventoriaus ir priemonių saugojimo patalpa – sandėlis, visu perimetru apstatytas stacionariais metaliniais stelažais.

72. Kiekviename pastato aukšte įrengiama 6–8 kv. m ploto valytojo patalpa. Valytojo patalpoje turi būti pakankamai vietos persirengti, laikomas patalpoms valyti skirtas inventorių ir priemonės, turi būti vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo įranga.

73. Cokoliniame ar pirmajame pastato aukšte, esant poreikiui, įrengiama kiemsargio patalpa. Kiemsargio patalpoje turi būti pakankamai vietos persirengti, laikomas teritorijos priežiūros inventorių ir priemonės.

74. Tarnybinio transporto garažai įrengiami atsižvelgiant į teismo turimų tarnybinių automobilių skaičių.

75. Šilumos ir elektros apskaitos ir paskirstymo mazgai, vėdinimo įranga ir kitos techninės patalpos įrengiamos atsižvelgiant į patalpų plotą ir pagal statybos techninių reglamentų reikalavimus.

XVI. VIEŠOSIOS PATALPOS. TEISMO POSĖDŽIŲ SALĖS

76. Teismo posėdžių salės įrengiamos viešosiose erdvėse, jos turi būti lengvai randamos ir pasiekiamos interesantams. Prie posėdžių salių turi būti įrengta laukiamoji erdvė.

77. Teisėjams ir teismo posėdžius aptarnaujantiems darbuotojams turi būti sudaryta galimybė į posėdžių sales patekti per tarnybines patalpas. Baudžiamųjų bylų posėdžių salėse turi būti ne mažiau kaip trys atskiri įėjimai: vienas įėjimas skirtas interesantams (t. y. proceso dalyviams ir žiūrovams) patekti iš laukiamosios erdvės; kitas – teisėjams ir teismo posėdžius aptarnaujantiems darbuotojams patekti iš tarnybinių patalpų; trečias – konvojuojamiems asmenims į posėdžių salę pristatyti iš laikino sulaikymo patalpų. Civilinių ir administracinių teisės pažeidimų bei administracinių nusižengimų bylų nagrinėjimo posėdžių salėse įrengiami du atskiri įėjimai: vienas skirtas interesantams (t. y. proceso dalyviams ir žiūrovams) patekti iš laukiamosios erdvės, kitas – teisėjams ir teismo posėdžius aptarnaujantiems darbuotojams patekti iš tarnybinių patalpų.

Punkto pakeitimai:

Nr. 13P-128-(7.1.2), 2016-12-09

78. Posėdžių salių plano sprendiniai turi užtikrinti, kad teisėjas (-ai), teismo posėdžių sekretorius ir kiti proceso dalyviai gerai matytų vieni kitus.

79. Baudžiamųjų bylų posėdžių salėse turi būti įdiegtos apsaugos priemonės, kurios sumažintų galimybę įtariamiesiems ir kaltinamiesiems pabėgti ir užpulti kitus proceso dalyvius.

80. Įrengiamos teisėjų vietos, kurių poreikis nustatomas pagal teismo procesą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus (paprastai 1–7 vietos). Teismo posėdžių sekretoriaus vieta įrengiama šalia teisėjo (-ų) vietos. Proceso dalyvių (šalių) vietos įrengiamos priešais teisėjo (-ų) vietą. Posėdžių salėse, skirtose nagrinėti baudžiamąsias bylas, įtariamojo ir kaltinamojo pusėje įrengiamos šalies, atstovaujančios įtariamiesiems ir kaltinamiesiems, vietos, priešingoje pusėje – šalies, atstovaujančios kaltintojams, vietos. Tarp proceso dalyvių prieš teisėją įrengiama tribūna liudytojui. Priešais teisėjų vietas už proceso dalyvių įrengiamos vietos žiūrovams. Pirmoji žiūrovų eilė turi būti apstatyta darbo stalais, skirtais darbui su dokumentais ir (ar) kompiuteriu. Posėdžių salėse, kurių plotas didesnis kaip 100 kv. m, gali būti įrengiamos dvi eilės su darbo stalais.

81. Įtariamiesiems ir kaltinamiesiems baudžiamųjų bylų posėdžių salėse gali būti įrengiamos smūgiams atsparios stiklo atitvaros, siekiant užtikrinti posėdžio metu salėje esančių asmenų saugumą. Atitvaros įrengiamos bent vienoje teismo posėdžių salėje, skirtoje nagrinėti baudžiamąsias bylas. Atitvaroje įrengiamos durys (su užraktu) į posėdžių salę. Jeigu posėdžių salės aukštis ne didesnis kaip 3 m, atitvaros įrengiamos iki lubų. Aukštesnėse posėdžių salėse 2,4 m aukštyje atitvaros uždengiamos smūgiams atspariu stiklu.

82. Posėdžių salės durys į viešąsias patalpas turi turėti pritraukiklius su leidžiančiu durims tyliai užsiverti mechanizmu. Durys turi būti su užrakto mechanizmu. Įėjimas iš tarnybinių patalpų turi būti kontroliuojamas įeigos kontrolės sistemos.

83. Pertvarų garso izoliacija posėdžių salėse turi būti R_w ~50 dB.

84. Teisme turi būti viena 50–120 kv. m ploto posėdžių salė, kitos – 20–50 kv. m ploto.

85. Viena posėdžių salė įrengiama apylinkių teismuose – ne daugiau kaip dviem teisėjams, apygardų ir apygardų administraciniuose teismuose – ne daugiau kaip trimis teisėjams, Lietuvos apeliaciniame, Lietuvos vyriausiajame administraciniame ir Lietuvos Aukščiausiajame teismuose – ne daugiau kaip šešiais teisėjams. Atsižvelgiant į teismo dydį ir į teisėjų darbo krūvį, gali būti nustatytas ir kitas teismo posėdžių salių skaičius. Posėdžių salėse turi būti įrengtas pakankamas skaičius ryšio ir elektros tinklo prievadų.

86. Visose posėdžių salėse turi būti sumontuota speciali garso įrašymo ir įgarsinimo įranga. Įgarsinimo įranga turi būti įdiegta tokia, kad užtikrintų gerą garso kokybę įrašant, atkuriant ir transliuojant jį į kitas teismo patalpas.

87. Posėdžių salėse turi būti įrengta vaizdo atkūrimo įranga, skirta susipažinti su byloje naudojama vaizdo medžiaga. Turi būti sukurtos techninės galimybės teismo posėdžių salėje prijungti nešiojamąjį kompiuterį ar kitą skaitmeninės informacijos atkūrimo įrenginį, iš kurio tiesiogiai būtų transliuojamas vaizdas į posėdžių salės vaizdo atkūrimo įrangą.

88. Didžiausiose teismo baudžiamųjų bylų posėdžių salėse turi būti sumontuota vaizdo konferencijų įranga, kuri naudojama teismo procese nuotolinėms apklausoms organizuoti. Teismo procese naudojama vaizdo atkūrimo įranga turi atkurti pakankamo dydžio vaizdą, kad visi teismo dalyviai patogiai galėtų matyti rodomą informaciją.

89. Apygardų, Lietuvos apeliacinio, Lietuvos vyriausiojo administracinio ir Lietuvos Aukščiausiojo teismų didžiausiose posėdžių salėse gali būti montuojama sinchroninio vertimo įranga.

90. Teismo posėdžių salėse turi būti užtikrintas techninėje dokumentacijoje numatytas vaizdo įrangos apšviestumo lygis ir langų užtemdymo galimybė.

91. Teismo posėdžių salės apstatomos šiais baldais:

- 91.1. teismo posėdžių stalu (teisėjo);
- 91.2. teisėjų kėdėmis;
- 91.3. darbo stalu posėdžio sekretoriui;
- 91.4. kėde;
- 91.5. dviem darbo stalais su kėdėmis proceso šalims;
- 91.6. liudytojo tribūna;
- 91.7. ilgais darbo stalais interesantams;
- 91.8. kėdėmis interesantams;
- 91.9. kaltinamųjų suolu arba kėdėmis (tik baudžiamųjų bylų posėdžių salėje);
- 91.10. vėliavos stovu.

92. Baldai turi būti pritvirtinti prie grindų arba sunkūs, kad jų nebūtų galima panaudoti kaip puolimo įrankio.

XVII. VIEŠOSIOS PATALPOS. LAUKIAMOJI ERDVĖ

93. Laukiamoji erdvė įrengiama prie posėdžių salių ir turi būti sudaryta galimybė tiesiogiai patekti į sanitarines patalpas ir į motinos (tėvo) ir vaiko kambarį. Laukiamoji erdvė projektuojama tokio dydžio, kad joje būtų ne mažiau kaip 1/5 posėdžių salės vietų.

93¹. Šalia didžiausių baudžiamųjų bylų posėdžių salių įrengiamas atskiras laukiamasis – patalpa, skirta asmenims baudžiamajame procese pripažintiems nukentėjusiais ir liudytojais, kuriuos reikia apsaugoti nuo neigiamo kitų proceso dalyvių poveikio, laukti teismo posėdžio. Naujai statomuose teismų pastatuose turi būti įrengiama po ne mažiau kaip vieną atskirą laukiamąjį trims baudžiamųjų bylų posėdžių salėms.

Punkto pakeitimai:

Nr. 13P-87-(7.1.2), 2019-05-31

94. Laukiamoji erdvė ir atskirų laukiamųjų prieigos turi būti matomos iš apsaugos posto patalpos arba stebima vaizdo stebėjimo priemonėmis.

Punkto pakeitimai:

Nr. 13P-87-(7.1.2), 2019-05-31

95. Laukiamoji erdvė turi būti projektuojama taip, kad, esant poreikiui, prie įėjimų į posėdžių sales būtų galimybė įrengti mobilius patikrinimo (apsaugos) postus (pvz., su mobiliu metalo detektoriumi).

96. Laukiamajoje erdvėje turi būti minkštasuolių arba kėdžių.

XVIII. VIEŠOSIOS PATALPOS. PROCESO DALYVIŲ PASITARIMŲ KAMBARIAI

97. Proceso dalyvių pasitarimų kambariai skirti pasirengti teismo posėdžiams.

98. Įėjimai į proceso dalyvių pasitarimų kambarius turi būti gerai matomi iš budėtojo patalpos arba stebimi vaizdo kameromis.

99. Patalpų plotas – 10–15 kv. m.

100. Patalpų pertvarų garso izoliacija – ne žemesnė kaip C klasės.

101. Proceso dalyvių pasitarimų kambariuose įrengiami ne mažiau kaip trys elektros tiekimo tinklo lizdai.

102. Trims teismo posėdžių salėms įrengiamas vienas proceso dalyvių pasitarimų kambarys, tačiau ne mažiau kaip vienas teismui.

103. Proceso dalyvių pasitarimų kambariuose turi būti šie baldai:

103.1. stalas 6–8 žmonėms;

103.2. kėdė, 6–8 vnt.

XIX. VIEŠOSIOS PATALPOS. SUSIPAŽINIMO SU BYLOMIS PATALPA

104. Susipažinimo su bylomis patalpa turi būti šalia raštinės, turi būti užtikrinama (suprojektuota, suplanuota), kad iš raštinės būtų galima stebėti susipažįstančiųjų su bylomis veiksmus.

105. Įėjimas ir išėjimas iš patalpos turi būti kontroliuojamas įeigos kontrolės sistemos iš raštinės patalpų.

106. Patalpoje turi būti sumontuota vaizdo stebėjimo sistema.

107. Patalpa turi būti pritaikyta naudotis kompiuterių aparatine įranga, reikalinga susipažinti su elektroninių bylų medžiaga.

108. Susipažinimo su bylomis patalpoje turi būti šie baldai:

108.1. darbo stalas;

108.2. kėdė.

XX. VIEŠOSIOS PATALPOS. BUDĖTOJO PATALPA

109. Budėtojo patalpa (atitvara) įrengiama atviroje erdvėje tokioje vietoje, kad budėtoją lengvai pastebėtų į pastatą atėję asmenys, o jis lengvai galėtų stebėti (tiesiogiai arba per vaizdo stebėjimo sistemą) viešąsias patalpas ir įėjimą į tarnybines patalpas.

110. Budėtojo patalpa įrengiama šalia apsaugos posto.

111. Budėtojo patalpa turi būti pritaikyta pastato vaizdo stebėjimo sistemai ir kompiuterinei darbo vietai įrengti.

112. Budėtojo patalpoje turi būti šie baldai:

112.1. baro formos kampinė atitvara su integruotu darbastaliu, pritaikytu darbui kompiuteriu, ir vaizdo stebėjimo monitoriais;

112.2. kėdė;

112.3. spinta dokumentams.

XXI. VIEŠOSIOS PATALPOS. APSAUGOS POSTAS

113. Apsaugos postas įrengiamas šalia budėtojo patalpos. Apsaugos posto plotas – 6–8 kv. m.

114. Apsaugos posto atitvaros į viešąsias patalpas įrengiamos skaidrios, iš smūgiams atsparaus iki 30 proc. tonuoto stiklo.

115. Patekimas į apsaugos postą kontroliuojamas įeigos kontrolės sistemos.

116. Apsaugos postas turi būti pritaikytas kompiuterinei darbo vietai, apsaugos ir kitų sistemų stebėsenai įrengti ir centralizuotam jų valdymui.

117. Apsaugos posto patalpa apstatoma šiais baldais:

117.1. darbo stalų, pritaikytų darbui kompiuteriu;

117.2. kėdė;

117.3. spinta dokumentams ir raktams laikyti;

117.4. seifu ginklams ir (ar) kitiems daiktams, kuriuos draudžiama turėti teismo patalpose esantiems asmenims, laikyti.

XXII. VIEŠOSIOS PATALPOS. DRABUŽIŲ SAUGYKLA

118. Drabužių saugykla turi būti matoma iš budėtojo patalpos tiesiogiai arba vaizdo stebėjimo priemonėmis.

119. Drabužių saugykloje įrengiamas veidrodis, kuriame atvaizdas turi matytis visu ūgiu ir juo vienu metu galėtų naudotis ne mažiau kaip 3 žmonės.

120. Drabužių saugykloje ar šalia jos numatomi trys elektros tiekimo tinklo lizdai.

121. Drabužių saugykloje įrengiamos kabyklos arba metalinės spintelės viršutiniams drabužiams laikyti.

XXIII. VIEŠOSIOS PATALPOS. MOTINOS (TĖVO) IR VAIKO KAMBARYS

122. Patalpa įrengiama šalia sanitarinių patalpų. Patalpoje turi būti sudarytos sąlygos kūdikių maitinimui, poilsiui ir higienai užtikrinti. Patalpos dydis – 10–15 kv. m ploto.

123. Patalpoje įrengiama kabina su užuolaidėle, skirta kūdikiui maitinti privačioje aplinkoje.

124. Patalpoje įrengiamas atskiras sanitarinis mazgas, pritaikytas mažamečiams vaikams. Įrengiama vieta kūdikiams vystyti. Turi būti įrengiamas geras kūdikio vystymo vietos apšvietimas.

125. Patalpoje įrengiama plautuvė, apsaugoti nuo vaikų buitinio elektros tinklo lizdai, skirti maisto šildymo įrangai ir virduliui.

126. Motinos ir vaiko kambarys apstatomas šiais baldais:

126.1. vystymo stalų;

126.2. kėdė ar suolu, tinkamais vaikui maitinti;

- 126.3. spintele;
- 126.4. rūbų kabykla.

XXIV. SPECIALIOSIOS PASKIRTIES PATALPOS. PATALPOS KONVOJUOJAMIESIEMS LAIKYTI

127. Patalpos konvojuojamiesiems laikyti turi būti įrengtos žemutiniame pastato aukšte. Turi būti įrengtas atskiras įėjimas, skirtas konvojuojamiesiems į laikino sulaikymo patalpas atvesdinti. Kad pašaliniai asmenys negalėtų prieiti prie konvojuojamųjų išlaipinimo metu, įrengiamas atitvertas kiemas. Jeigu teritorijoje nepakanka vietos atitvertam kiemui įrengti, įrengiamas garažo tipo tambūras, kuriame konvojuojamieji išlaipinami ir pristatomi į laikino sulaikymo patalpas.

128. Konvojuojamiesiems asmenims į teismo posėdžių sales atvesdinti įrengiamas atskirtas nuo tarnybinių ir viešųjų patalpų įėjimas.

129. Priklausomai nuo teismo dydžio įrengiamos ne mažiau kaip trys patalpos konvojuojamiesiems laikyti.

130. Konvojaus pareigūnams priklausomai nuo teismo dydžio įrengiama 12–30 kv. m ploto patalpa.

131. Baldai ir kiti reikalavimai naujai įrengiamoms laikino sulaikymo kameroms teismuose nustatyti Reikalavimuose naujai įrengiamoms laikino sulaikymo kameroms teismuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2011 m. rugsėjo 1d. įsakymu Nr. 1R-216.

132. Konvojaus pareigūnų patalpa apstatoma šiais baldais:

- 132.1. stalais (ne mažiau kaip 8 žmonėms);
- 132.2. atitinkamu skaičiumi kėdžių arba suolų.

XXV. SPECIALIOSIOS PASKIRTIES PATALPOS. KAMBARYS ĮSLAPTINTAM AR SAUGOMAM LIUDYTOJUI

133. Teisme šalia posėdžių salės, kuri pritaikyta įslaptinto ar saugomo liudytojo apklausai, įrengiamas kambarys įslaptintam ar saugomam liudytojui. Ši patalpa gali būti naudojama nepilnamečių, saugomų liudytojų ir nukentėjusiųjų apklausoms. Kambario dydis – 4–6 kv. m ploto.

134. Iš kambario turi būti gerai matoma sulaikytų asmenų atitvara.

135. Patalpa turi būti įrengta taip, kad iš posėdžių salės nebūtų galimybės matyti šiame kambaryje esančių asmenų.

136. Šalia kambario įslaptintam ar saugomam liudytojui įrengiamas atskiras sanitarinis mazgas.

137. Liudytojų judėjimui turi būti įrengtas izoliuotas koridorius iki įslaptinto ar saugomo liudytojo patalpos, o įslaptintų ar saugomų liudytojų judėjimo pastate keliai neturi kirstis su konvojuojamųjų judėjimo keliais.

138. Kambarys turi būti pritaikytas garso transliavimo įrangai, leidžiančiai tiesiogiai bendrauti su posėdžių salės dalyviais, įrengti.

139. Į patalpą montuojamos sustiprintos durys su užraktu. Lango į posėdžių salę – šūviams atsparaus stiklo.

140. Apylinkių teismuose įslaptintam ar saugomam liudytojui apklausti naudojamas nepilnamečių proceso dalyvių apklausos kambarys.

141. Kiek tai neprieštarauja teisės aktuose nustatytiems reikalavimams, kambarys turi būti pritaikytas specialiai vaizdo perdavimo ir įrašymo įrangai, skirtai liudytojo dalyvavimui teismo posėdyje nuotoliniu būdu užtikrinti, įrengti.

142. Kambarys įslaptintam ar saugomam liudytojui apstatomas baldais pagal Nepilnamečio liudytojo ir nukentėjusiojo apklausos patalpų įrengimo Lietuvos Respublikos teismuose pagrindinius reikalavimus.

143. Kambaryje turi būti įrengiama specializuota įgarsinimo ir vaizdo transliavimo įranga, leidžianti tiesiogiai bendrauti (garso ir vaizdo ryšiu) su posėdžių salės dalyviais. Esant poreikiui, turi būti galimybė skaitmeninėmis priemonėmis iškreipti garso ir vaizdo signalus (asmens tapatybės apsaugos tikslais).

XXVI. KONSTRUKCINĖS DALIES REIKALAVIMAI

144. Pastato statybai turi būti naudojamos geros kokybės, ilgaamžės, tvirtos ir lengvai prižiūrimos medžiagos ir priemonės.

145. Automobilių stovėjimo aikštelės įrengiamos taip, kad, kiek įmanoma, būtų sumažinta sprogimo grėsmė. Požeminės automobilių stovėjimo aikštelės erdvėje konstrukcijos turi būti sustiprintos pagal architektūrinius sprendinius. Mažinant galimus sprogimo pavojus automobilių stovėjimo aikštelės gali būti įrengiamos atviros su judėjimą ribojančiomis priemonėmis.

146. Laikančioji konstrukcija – gelžbetoninių kolonų tinklas (ar jam analogiška) su lifto, laiptinių ir kitų patalpų, kurioms keliami didesni saugumo reikalavimai, gelžbetoninėmis sienomis ir gelžbetonine perdanga.

147. Laikančiosios pastato konstrukcijos turi būti ilgaamžės ir avarijos atveju atsparios progresiniam griuvimui, kai yra pažeidžiami vienas ar keli laikančiųjų konstrukcijų elementai.

148. Pamatai įrengiami atsižvelgiant į apkrovas, apkrovų pridėjimo pobūdį ir pagrindo, ant kurio įrengiami pamatai, savybes. Galutinis sprendimas dėl pamatų tipo turi būti priimtas įvertinus inžinerinių geologinių tyrimų rezultatus, remiantis įvairių pamatų tipų palyginamaisiais kainos skaičiavimais. Turi būti užtikrinta projektuojamo pastato pamatų apsauga nuo šalčio (priimant atitinkamas betono klases, numatant papildomas šilumos izoliacines medžiagas).

149. Pagrindiniame fasade virš ar šalia įėjimo turi būti numatytos papildomos tvirtinimo vietos informaciniam teismo užrašui ir vėliavos laikikliui įrengti.

150. Stogai turi būti įrengti taip, kad būtų patogų juos prižiūrėti, – turi būti numatyti priežiūros takai ir aikštelės. Ant stogų turi būti patogų patekti, tačiau turi būti apsauginiai įrenginiai, neleidžiantys patekti ne pastatą prižiūrinčiam personalui.

151. Turi būti įrengta lietaus vandens surinkimo nuo pastato stogų sistema, gali būti numatyta lietvamzdžių apsauga nuo apledėjimo (pvz., šildymo kabeliai). Įrenginiai vandeniui nuo pastato stogų nutekėti turi būti tokie, kad nepakenktų konstrukcijoms ir greta esantiems statiniams.

152. Įvairūs tvirtinimo elementai, naudojami stogų konstrukcijose, turi būti padengti cinko ar kita danga, atsparia atmosferos poveikiams, atsižvelgiant į architektūrinius sprendinius bei normatyvinius reikalavimus.

153. Stogai turi būti atsparūs galimam eksploatacijos bei atmosferos poveikiui.

154. Ant stogų gali būti įrengtos eksploatuojamos terasos, pasirūpinta jų apsauga nuo tiesioginių kritulių poveikio.

155. Cokolinio ir pirmojo aukštų išorės sienų konstrukcija turi būti sustiprinta dėl galimo vandalizmo ir (ar) terorizmo grėsmės.

156. Išorinių sienų šilumos perdavimo koeficientas turi atitikti ne didesnes už normines šilumos perdavimo koeficiento vertes, taikomas viešosios paskirties pastatams.

157. Visi išorinių sienų elementai turi būti funkcionalūs ir atitikti eksploatacijos reikalavimus.

158. Išorinės sienos turi atitikti garso izoliavimo ir priešgaisrinės saugos reikalavimus. Ten, kur patalpoms taikomi griežtesni saugumo reikalavimai, išorės sienos turi būti iš gelžbetonio.

159. Ten, kur būtina, turi būti įrengiamos apsauginės metalinės grotos.

160. Patalpose konvojuojamiems asmenims laikyti, kitose patalpose, kuriose galimas skysčių kaupimasis, turi būti įrengtas grindų nuolydis, kad skysčiai savaime susirinktų į nuotekų sistemą.

161. Sanitariniuose mazguose, valytojo patalpose, techninėse bei kitose galimo didesnio drėgmės režimo patalpose turi būti įrengta grindų konstrukcija su hidroizoliacija.

162. Parenkant grindų konstrukcijos tipus gali būti numatytas teismo posėdžių salių pakylų, viešosiose patalpose šalia pagrindinio įėjimo, konvojaus patalpų ir kt. elektrinis grindų šildymas.

163. Parenkant išorės apdailos medžiagas, būtina vengti degių medžiagų. Fasadų apdaila ir spalvų sprendiniai, galimi architektūriniai akcentai parenkami projektavimo metu.

XXVII. PATALPŲ APDAILA

164. Visi sienų, durų ir langų elementai turi būti funkcionalūs ir atitikti eksploatacijos reikalavimus.

165. Sienų, lubų, grindų, laiptų, durų ir langų paviršiai turi būti lengvai valomi ir atsparūs drėgnam valymui, patalpose konvojuojamiems asmenims laikyti – dezinfekuoti naudojamoms cheminėms medžiagoms.

XXVIII. GRINDŲ DANGA

166. Grindų danga parenkama vadovaujantis technologiniais reikalavimais, architektūrine koncepcija, konstrukciniais ir interjero sprendiniais. Grindų dangos turi atitikti naudojimo paskirtį bei patalpų naudojimo pobūdį.

167. Grindų dangos turi būti patvarios, kad statinio eksploatacijos laikotarpiu nereikėtų jų nuolat pakartotinai keisti ir (ar) atnaujinti.

168. Patalpose, kuriose planuojama naudoti kompiuterius ar kitą elektrotechnikos įrangą, turi būti įrengta antistatinė danga.

XXIX. VIDAUS SIENOS

169. Sienų danga (pagal dangų tipą) turi būti suderinta su patalpos paskirtimi, atspari drėgnam valymui ir dezinfekuoti naudojamoms cheminėms medžiagoms.

170. Įrengiant sienų dangą būtina vengti degių medžiagų. Mūriniai ir gelžbetoniniai paviršiai, kur to reikia, tinkuojami ir dažomi. Pertvarų iš gipso kartono plokščių paviršiai – glaistomi ir dažomi.

171. Archyvo, sandėliavimo, kitose pagalbinėse patalpose ir patalpose konvojuojamiems asmenims laikyti dažomos netinkuotos sienos. Sanitarinių patalpų sienos iškljuojamos keraminėmis plytelėmis iki kabamųjų lubų ($h = 2500$ mm), veidrodžiai klijuojami arba pakabinami vadovaujantis techninio projekto sprendiniais. Teisėjų ir teismo darbuotojų poilsio kambario virtuvės zonoje keraminėmis plytelėmis dengiami tik sienų fragmentai darbo zonoje ties plautuve.

XXX. LUBOS

172. Teismo patalpose įrengiamos tokios kabamosios akustinės (triukšmą ir aidą slopinančios) lubos, kurios bendro naudojimo patalpose užtikrintų ne didesnę kaip 85 dBA akustinį triukšmą, darbo kabinetuose ir teismo posėdžių salėse – 50 dBA.

173. Lubų dekoracijos gali būti įrengtos kaip reprezentatyvios priemonės laukiamojoje erdvėje, teismo posėdžių salėse ir panašiose viešosiose erdvėse. Dažomos lubos turi būti padengtos lygia, patvaria ir drėgmei atsparia medžiaga. Laikino sulaikymo patalpose lubų apdailai naudojamos medžiagos turi būti atsparios drėgnam valymui ir dezinfekcinių medžiagų poveikiui. Lubos turi būti įrengtos taip, kad nesikauptų nešvarumai, kondensatas, pelėsiai ir būtų lengvai valomos.

XXXI. LANGAI

174. Išorės langų rėmai turi būti pagaminti iš klijuoto medžio, metalo konstrukcijų arba plastikiniai, įstiklinti stiklo paketu, teismo posėdžių salėse, skirtose nagrinėti baudžiamąsias bylas, – su rakinamomis varčiomis ir smūgiams atspariu stiklu.

175. Langai turi atitikti natūralaus viešosios paskirties patalpų apšvietimo normas. Pastato fasaduose langų konstrukcija turi užtikrinti apsaugą nuo tiesioginių saulės spindulių išorinėmis apsaugos priemonėmis.

176. Vidiniai langai ir vitrinos rėminės konstrukcijos – iš plastikinių, termiškai apdorotų plieninių ar aliumininių (anoduotų ar milteliniu būdu dažytų) profilių ar berėmės konstrukcijos, įstiklintos grūdintuoju stiklu. Durų, integruotų į vitrinų sistemą, konstrukcija turi būti analogiška vitrinų konstrukcijai.

177. Turi būti numatytas vitrininių stiklų ženklavimas ir apsauga žmonių vaikščiojimo zonose. Viešosiose patalpose esantys darbo kabinetų vitrininiai stiklai (stiklo atitvarų konstrukcijos) turi būti švelniai tonuoti.

178. Langų šilumos perdavimo koeficientas turi būti ne didesnis už norminį, taikomą viešosios paskirties pastatams. Ten, kur reikia, vadovaujantis konstrukciniais sprendiniais, turi būti organizuojamas oro patekimas per langus.

XXXII. DURYS

179. Vidinės durys turi būti su faneruota arba laminuota varčia. Lauko durys – plastikinės, aliuminio konstrukcijos arba natūralaus medžio, esant techniniams reikalavimams – iš metalo konstrukcijos.

180. Išorinės pagrindinės durys turi būti integruotos į vitriną ar fasadinės sistemos konstrukciją.

181. Teismuose, kuriuose lankytojų srautas, įskaitant teisėjus ir teismo darbuotojus, didesnis kaip 1000 žmonių per dieną, gali būti įrengiamos durys su automatine durų atidarymo ir uždarymo sistema, tiesiogiai valdoma iš apsaugos posto, įskaitant visus užraktus ir reikiamą įrangą. Greta pagrindinio įėjimo turi būti įrengtos varstomos atsarginės durys, turinčios mechaninę skaitmeninę įėjimo kontrolės sistemą. Avariniu atveju (pvz., dingus elektrai) įėjimo kontrolės sistemos valdomos durys turi turėti galimybę būti atrakintos raktu.

182. Teismuose, kuriuose lankytojų srautas, įskaitant teisėjus ir teismo darbuotojus, mažesnis kaip 1000 žmonių per dieną, įrengiamos varstomos durys. Durų rankenos turi būti stacionarios.

183. Nepriklausomai nuo durų varstymo tipo pagrindiniuose įėjimuose į pastatą turi būti įrengtas tambūras. Durų atidarymas turi būti suderintas su priešgaisrinės sistemos veikimo principais.

184. Išorinės pagrindinės durys priklausomai nuo architektūrinių sprendinių gali būti skaidrios (rėminės ar berėmės stiklinės), medinės. Techninių patalpų ir kitų įėjimų – metalinės, aklinos su šilumos izoliacija, kur reikalinga – priešgaisrinės (atsparumo ugniai laipsnis nustatomas projektavimo metu) ar su garso izoliacija, visos komplektacijos (su atmušikliais ir durų uždarymo mechanizmais). Išorinės durys turi būti su apšiltintais slenksčiais.

185. Vidinės durys priklausomai nuo architektūrinių sprendinių – įstiklintų aliumininių ar plieninių profilių ar berėmio stiklo konstrukcijų – integruotos į vitrinas, visos komplektacijos (su rankenomis, užraktais, atmušikliais); medinės skydinės, kur būtina, su garso izoliacija; techninių patalpų – metalinės, jų tipas parenkamas pagal reikalavimus patalpai.

186. Durų iš viešųjų patalpų į teismo posėdžių sales garso izoliacija turi būti ne mažesnė kaip B klasės, tylus durų varstymas turi būti užtikrinamas pagalbinėmis inžinerinėmis tylaus uždarymo priemonėmis.

187. Vidinės durys viešosiose patalpose turi būti su įleidžiamomis 4–5 saugumo klasės cilindrinėmis spynomis.

188. Tarnybinių patalpų dalyje durys įrengiamos su įleidžiamomis iki 3 saugumo klasės cilindrinėmis spynomis, išskyrus patalpas, kuriose nustatyti didesni saugumo reikalavimai.

XXXIII. TEISMO PATALPŲ APSAUGOS PRIEMONĖS

189. Teismo patalpose turi būti įrengta apsaugos nuo nesankcionuoto pateikimo į teismo patalpas signalizacija.

190. Pirmajame apsaugos ruože montuojami stiklo dūžio ir judesio davikliai. Varstomuosiuose languose įmontuojami magnetiniai kontaktiniai jutikliai ir vitrinos su stiklo dūžio jutikliais.

191. Antrajame apsaugos ruože judesio jutikliais blokuojama patalpų erdvė. Atskirų patalpų jutikliai turi būti jungiami į atskirus apsauginės signalizacijos spindulius. Apsauginės signalizacijos jutiklių skaičius neturi viršyti trijų jutiklių viename spindulyje.

192. Teismo patalpose turi būti įrengti pavojaus mygtukai, atskirais signalizacijos spinduliais prijungti prie teismo patalpų vietinio stebėjimo pulto ir centralizuoto stebėjimo pulto. Pavojaus mygtukai montuojami visose patalpose, kuriose vyksta teismo posėdžiai, apsaugos poste, budėtojo patalpoje ir raštinės zonoje, kurioje priimami ir išduodami dokumentai. Teismo patalpų vietinio stebėjimo pultas montuojamas apsaugos poste ir jame turi būti įrengti garso ir šviesos signalizatoriai, susieti su pavojaus mygtukais.

193. Visi įėjimai į teismo patalpas turi būti valdomi kompiuterizuota ar kita įeigos kontrolės sistema. Atskiroms darbuotojų grupėms turi būti nustatyti įėjimo apribojimai. Teismo patalpose turi būti įrengta vaizdo stebėjimo sistema, fiksuojanti pastato perimetrą, visus įėjimus į teismo pastatą, įėjimus iš viešųjų patalpų į tarnybines, iš apsaugos posto nematomas viešųjų patalpų erdves, susipažinimo su bylomis patalpą ir įėjimą į patalpą darbui su įslaptinta informacija. Vaizdo stebėjimo monitoriai gali būti numatomi montuoti budėtojo patalpoje arba apsaugos poste.

XXXIV. PASTATO VALDYMAS, APŠVIETIMAS IR INSTALIACIJA

194. Pastate turi būti įdiegta pastato automatinio valdymo sistema, kuria turi būti valdomi pagrindiniai inžinerinių sistemų parametrai ir sudarytos sąlygos stebėti inžinerinių sistemų darbą.

195. Patalpose turi būti pakankamas apšvietimas visiems darbo veiksmams atlikti, higienos normas atitinkantis natūralus ir dirbtinis apšvietimas. Patalpose konvojuojamiems asmenims laikyti turi būti montuojami antivandaliniai šviestuvai.

196. Teismo posėdžių salių apšvietimas turi būti įrengtas taip, kad teisėjų, teismo proceso šalių ir liudytojų stalai būtų pakankamai apšviesti (užtikrinti higienos normų reikalavimai), būtų patogų rašyti ir skaityti. Šviestuvai turi būti sumontuoti taip, kad būtų apšviesti ir gerai matomi posėdžio dalyvių veidai.

197. Kabinetuose turi būti numatytas apšvietimas šviestuvais su mažai akinančiomis liuminescencinėmis arba LED lempomis, skirtais darbui su kompiuteriais, kurių apsaugos klasė ne mažiau kaip IP20.

198. Pagrindinių erdvių apšvietimo sistemos gali būti valdomos judesio davikliais ir pakankamo natūralaus apšviestumo patalpoje.

199. Jungikliai turi būti sumontuoti 1 m aukštyje nuo grindų, turi būti įrengti sieniniai šakučių lizdai – 0,4 m aukštyje nuo grindų plastikiniuose kanaluose prie palangės arba grindjuostės lygyje. Visi šakučių lizdai turi būti įžeminti.

200. Kiekviena darbo vieta turi turėti ne mažiau kaip 3 pažymėtus buitiniam vartojimui skirtus šakučių lizdus.

201. Serveriams ir kompiuterinėms darbo vietoms įrengiamas atskiras nuo buitinio, kintamos (50 (60) Hz) srovės 240 V vardinės įtampos elektros maitinimo tinklas. Leistini tolydūs, ne pulsinio pobūdžio įtampos nukrypimai nuo vardinės įtampos:

201.1. serveriams – mažiausiai 200 V, daugiausiai 240 V;

201.2. darbo vietoms – mažiausiai 180 V, daugiausiai 240V.

202. Elektros skydinės patalpa (-os) turi būti natūraliai vėdinama ir turėti bendrą bei avarinį apšvietimą. Patalpos temperatūra turi būti nuo +5 °C iki +30 °C.

203. Elektros linijose neturi būti elektromagnetinių trukdžių, atsirandančių įjungiant ir išjungiant galingą elektros įrangą, bei aukšto dažnio trikdžių, atsirandančių dėl elektromagnetinio spinduliavimo poveikio.

204. Kiekvienam tinklui (technologinių įrenginių, kompiuterinių, šildymo, vėdinimo ir kondicionavimo, bendro ir avarinio apšvietimo, priešgaisrinių sistemų, automatikos ir kt.) maitinti turi būti numatyti atitinkami skirstomieji skydeliai (technologijai – technologiniai jėgos skydeliai, kompiuteriams – kompiuteriniai jėgos skydeliai, bendram apšvietimui – bendro apšvietimo skydeliai, avariniam apšvietimui – avarinio apšvietimo skydeliai).

205. Elektros paskirstymo skydelį su automatinių jungiklių bloku rekomenduojama montuoti šalia serverių ir komutacijos mazgo patalpos. Jis gali būti montuojamas ir laisvai prieinamoje vietoje, tačiau tokiu atveju turi būti rakinamas.

206. Vietiniame tinkle naudojamos kompiuterinės įrangos elektros maitinimo lizdų trečias taškas turi būti įžemintas (nuo elektros tinklo nepriklausomas 2–4 omų varžos įžeminimas).

207. Vietinio kompiuterių tinklo instaliaciniais kabeliais tiesiti nuo kompiuterinių darbo vietų iki komutacijos mazgo turi būti numatyti instaliaciniai kanalai arba ertmės.

208. Pirmos kategorijos elektros energijos maitinimas turi būti įrengtas:

208.1. serverių patalpoje;

208.2. dūmų šalinimo sistemoms, gaisrinės signalizacijos ir gaisrų gesinimo sistemoms, gaisrinių pranešimų ir evakuacijos valdymo sistemai;

208.3. vaizdo stebėjimo sistemoms;

208.4. avarinio ir evakuacinio apšvietimo sistemoms;

208.5. apsaugos ir įeigos kontrolės sistemoms;

208.6. komutacinei įrangai ir klimato kontrolės sistemoms specialiosiose patalpose.

209. Įvadiniam skirstomajame skyde turi būti numatyti viršįtampių ribotuvai.

210. Elektrinė apsauga nuo užšalimo turi būti įrengta:

210.1. įlajoms, latakams, lietvamzdžiams, kad nesusidarytų ledo kamščių, varveklių ir sniego nuošliaužų;

210.2. vaikščiojamoms dangoms (ties pagrindiniais įėjimais), kad nesusidarytų apledėjusių ir slidžių paviršių.

211. Gali būti projektuojami ir įrengiami tiek pastoviosios varžos, tiek kintamosios varžos automatiškai reguliuojami šildymo kabeliai.

212. Serverių patalpoje turi būti komutacinė spinta su dvigubais rėmais, aktyvia ventiliacija ir su įžeminimo komplektu. Spintoje atliekama visų abonentų komutacija. Į ją suvedami visi abonentų telekomunikacinių tinklų kabeliai ir numatomas reikiamas skaičius jungčių paskirstymo skydams, kompiuteriniams ir telefoniniams komutaciniams skydams sujungti (kabeliams išskirstyti). Spintoje numatomi maitinimo ir įžeminimo komplektai.

213. Kompiuterinį telefoninį tinklą pageidaujama suprojektuoti remiantis struktūrinio kabelių tiesimo principais pagal žvaigždės topologiją. Pagrindinė projektuojamo tinklo funkcija – sujungti visas darbo vietas į vieną bendrą kompiuterinį tinklą.

214. Pastate darbo vietos turi būti projektuojamos taip, kad prie kiekvienos iš jų būtų vienas dvigubas lizdas, skirtas kompiuteriniam ir telefoniniam tinklui, taip pat papildomas kompiuterinio tinklo prievadas, skirtas tinkliniams įrenginiams prijungti. Šalia kiekvienos darbo vietos suprojektuojami ne mažiau kaip trys kompiuterinei technikai skirti atitinkamai pažymėti elektros lizdai su atskira saugiklių linija.

215. Į kiekvieną kompiuterinio tinklo darbo vietą pagal poreikį klojamas vienas neekranuotasis arba ekranuotasis 5 kategorijos kabelis (UTP). Naudojami neekranuoti RJ45 lizdai bei neekranuoti komutavimo skydai. Kompiuterių lizdai jungiami į neekranuotą 24 jungčių komutavimo skydą.

XXXV. ŠILDYMAS, VĖDINIMAS IR VĖSINIMAS

216. Šildant ir vėsinant patalpas pirmenybė teikiama alternatyvių energijos šaltinių naudojimui.

217. Įrengiama šilumos suvartojimo apskaita. Apskaitos prietaisai turi turėti nuotolinio nuskaitymo funkciją.

218. Pastato dalyje, į kurią patenka sulaikytieji (išskyrus posėdžių sales), šildymo sistemos sprendiniai turi būti antivandaliniai. Uždaromoji ir valdymo armatūra turi būti pasiekama tik iš aptarnaujančiam personalui prieinamos patalpos.

219. Temperatūrai patalpose reguliuoti turi būti įrengti kambario temperatūros reguliatoriai. Šildymo sistema turi būti suprojektuota taip, kad būtų užtikrinta galimybė atskiras pastato dalis (pvz., šiaurinę arba pietinę) šildyti arba vėsinti tuo pačiu metų laiku priklausomai nuo aktualaus poreikio. Suprojektuota patalpų šildymo sistema šaltuoju laikotarpiu, siekiant užtikrinti reikiamus administracinių patalpų mikroklimato parametrus, turi šildyti patalpas palaikydama $22 \pm 2^{\circ}\text{C}$ oro temperatūrą.

220. Teismo pastate turi būti įrengta centrinė patalpų vėsinimo sistema. Vėsinimo sistema turi vėsinti patalpas palaikydama $24,5 \pm 1,5^{\circ}\text{C}$ oro temperatūrą. Vėsinimo sistemos skirstytuvai (kasetės, ortakiniai kondicionavimo įrenginiai ir konsolės) privalo turėti reguliavimo ir atjungimo armatūrą lengvai prieinamoje vietoje sistemai patogiai reguliuoti ir eksploatuoti.

221. Serverių patalpoms vėsinti turėtų būti numatomi tikslios kontrolės kondicionieriai, kurie veikia žemoje lauko temperatūroje, oro tiekimo ir šalinimo sistema, sujungta su bendra pastato sistema. Turi būti įvertintos galimybės ir priimti inžineriniai sprendiniai antriniam serverių patalpoje generuojamam šilumos kiekiui panaudoti.

222. Patalpoms vėdinti turėtų būti projektuojamos mechaninės oro tiekimo ir šalinimo sistemos su oro srauto šilumos rekuperatoriais arba kitokios pažangios ir energiją tausojančios vėdinimo sistemos. Teismo pastate turi būti įrengta darbo metu nuolat veikianti bendroji oro šalinimo

ir tiekimo sistema. Sanitarinio mazgo patalpų, kurios yra tarnybinėje ir specialiosios paskirties patalpų funkcinėje dalyje, vidinių durų aukštis turi būti toks, kad durų apačioje būtų užtikrinamas ne mažesnis kaip 10 mm tarpas, kad oras natūraliai patektų į šias patalpas. Sanitarinio mazgo patalpų, kurios yra viešosios paskirties patalpų funkcinėje dalyje, duryse gali būti įrengtos oro pratekėjimo grotelės, kad oras patektų į patalpą.

223. Teismo pastato patalpoms, kurių skirtingi darbo režimai bei vidaus mikroklimato parametrai, projektuojamos atskiros sistemos, kurių valdymas turi būti numatytas iš pastato automatinio valdymo sistemos.

Pakeitimai:

- 1. Teisėjų taryba, nutarimas Nr. 13P-128-(7.1.2), 2016-12-09***
- 2. Teisėjų taryba, nutarimas Nr. 13P-87-(7.1.2), 2019-05-31***